

Beslissing

(B)2210
22 april 2021

Beslissing inzake de aanvraag tot goedkeuring van een voorstel tot wijziging van voorwaarden voor de aanbieder van balanceringsdiensten of “BSP” (Balancing Service Provider) voor Frequentieherstelreserves met automatische activering (aFRR)

genomen met toepassing van de artikelen 5.4 (c) en 6.3 van de Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van de richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. Wettelijk kader	4
1.1. Europees recht	4
1.2. Belgisch recht	7
2. Antecedenten	10
3. Consultatie.....	11
4. Analyse en beoordeling van het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR	13
4.1. Artikelen 36 en 39 van de E&R NC	13
4.2. Overeenstemming met de artikelen 18(4), 18(5) en 18(7) van de EBGL	13
4.2.1. Artikel 18(4) van de EBGL	13
4.3. Overwegingen	13
4.4. Artikel 2: Implementatieplan	13
4.5. Artikel II.1: Definities	14
4.6. Artikel II.9: Aankoop van aFRR-Capaciteit.....	14
4.7. Bijlage 7.F: Volumeverdeling tussen 'all-CCTU'- en 'per-CCTU'-capaciteitsveilingen	14
5. Aanvullende overwegingen	16
6. Beslissing	17
BIJLAGE 1	18
BIJLAGE 2	19
BIJLAGE 3	20

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna de “CREG”) onderzoekt, met toepassing van de artikelen 5.4 (c) en 6.3, van de Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van de richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering (hierna: “EBGL”), de goedkeuringsaanvraag van de netbeheerder, Elia Transmission Belgium (hierna “Elia”), ingediend bij de CREG per mail van 12 februari 2021, betreffende een voorstel tot wijziging van voorwaarden voor de aanbieder van balanceringsdiensten voor Frequentieherstelreserves met automatische activering (hierna: “T&C BSP aFRR”).

Voor deze beslissing worden volgende bijlagen van de mail van 12 februari 2021 weerhouden:

- Het voorstel van T&C BSP aFRR in het Frans, Nederlands en Engels (bijlage 1 van huidige beslissing);
- Het consultatieverslag met inbegrip van alle individuele commentaren (bijlage 2 van huidige beslissing).

Per brief van 16 februari 2021 heeft de CREG met toepassing van artikel 22 van het Koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: “FTR”), de Algemene Directie Energie gevraagd een advies te verstrekken over het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR dat Elia bij de CREG heeft ingediend op 12 februari 2021 (bijlage 3 van huidige beslissing). De Algemene Directie Energie heeft van haar voornemen tot het uitbrengen van een advies geen kennis gegeven aan de CREG binnen de 5 werkdagen, zoals het FTR voorschrijft, waardoor zij wordt verondersteld geen advies uit te brengen.

Onderhavige beslissing bestaat uit vijf hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk schetst het wettelijk kader. Het tweede hoofdstuk duidt de antecedenten. Het derde hoofdstuk behandelt de consultatie en tot slot het vierde hoofdstuk behandelt het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR. Het laatste hoofdstuk heeft de eigenlijke beslissing als voorwerp.

Deze beslissing werd door het Directiecomité van de CREG genomen op 22 april 2021.

1. WETTELIJK KADER

1.1. EUROPEES RECHT

1. Overeenkomstig artikel 5.4, c), van de EBGL moeten de voorstellen voor de voorwaarden voor balanceringsdiensten, zoals bepaald in artikel 18 ter goedkeuring voorgelegd worden aan de regulerende instantie van de lidstaat, in casu de CREG. De lidstaten kunnen een advies indienen bij de CREG over het voorstel.

2. Artikel 5.5, van de EBGL vermeldt verder dat:

“Het voorstel voor de voorwaarden of methodologieën omvat een voorgesteld tijdschema voor de implementatie ervan en een beschrijving van het verwachte effect ervan op de doelstellingen van deze verordening. De implementatietermijn mag niet langer zijn dan twaalf maanden na de goedkeuring door de relevante regulerende instanties, behalve als alle regulerende instanties overeenkomen om de implementatietermijn te verlengen of als andere termijnen worden voorgeschreven in deze verordening.”

3. Artikel 18.2, van de EBGL vervolgt dat de bedoelde voorwaarden ook de regels voor de opschorting en herneming van marktactiviteiten overeenkomstig artikel 36, van de verordening (EU) 2017/2196 van de Commissie van 24 november 2017 tot vaststelling van een netcode voor de noodtoestand en het herstel van het elektriciteitsnet (hierna: “E&R NC”) omvatten, alsook de regels voor verrekening in geval van marktopschorting overeenkomstig artikel 39, van de E&R NC, zodra deze zijn goedgekeurd overeenkomstig artikel 4 van de E&R NC. Op 18 december 2018 heeft Elia hierover bij de CREG een voorstel ingediend voor goedkeuring. Met (B)1941 van 19 september 2019 heeft de CREG dit voorstel van Elia afgekeurd. Elia heeft ten tijde van deze beslissing nog geen nieuw voorstel ingediend.

4. Artikel 18.3, van de EBGL bepaalt verder dat elke transmissiesysteembeheerder (hierna: “TSB”) bij de opstelling van voorstellen voor voorwaarden voor BSP's als volgt te werk gaat:

“a) hij pleegt overleg met de TSB's en DSB's die gevolgen kunnen ondervinden van die voorwaarden;

b) hij neemt het kader voor de oprichting van Europese platforms voor de uitwisseling van balanceringsenergie en voor onbalansnetting, overeenkomstig de artikelen 19, 20, 21 en 22, van de EBGL in acht;

c) hij betreft andere distributiesysteembeheerders (hierna: “DSB's”) en andere belanghebbenden bij de opstelling van het voorstel en houdt rekening met hun standpunten, onverminderd de openbare raadpleging overeenkomstig artikel 10, van de EBGL.”

5. Overeenkomstig artikel 18.4, van de EBGL bevatten de voorwaarden voor BSP's het volgende:

“a) bevatten redelijke en gerechtvaardigde eisen voor het aanbieden van balanceringsdiensten;

b) maken het mogelijk verbruikersinstallaties, energieopslaginstallaties en elektriciteitsopwekkingsinstallaties te aggregeren in een programmeringszone om balanceringsdiensten aan te bieden onder de in lid 5, onder c), vermelde voorwaarden;

c) stellen eigenaars van verbruikersinstallaties, derde partijen, eigenaars van installaties voor de opwekking van conventionele en hernieuwbare energie en eigenaars van energieopslaginstallaties in staat om BSP's te worden;

d) schrijven voor dat elke balanceringsenergiebieding van een BSP wordt toegewezen aan één of meer BRP's om de berekening van een onbalans overeenkomstig artikel 49 mogelijk te maken."

6. Overeenkomstig art 18.5, bevatten de voorwaarden BSP's ook nog het volgende:

"a) de regels voor het kwalificatieproces dat moet worden doorlopen om een BSP te worden overeenkomstig artikel 16;

b) de regels, eisen en termijnen voor de inkoop en overdracht van balanceringscapaciteit overeenkomstig de artikelen 32, 33 en 34;

c) de regels en voorwaarden om verbruikersinstallaties, energieopslaginstallaties en elektriciteitsopwekkingsinstallaties in een programmeringszone samen te voegen teneinde een BSP te worden;

d) de eisen betreffende de gegevens en informatie die aan de connecterende TSB en, voor zover relevant, aan de reserveconnecterende DSB moeten worden verstrekt tijdens het prekwalificatieproces en de werking van de balanceringsmarkt;

e) de regels en voorwaarden voor de toewijzing van elke balanceringsenergiebieding van een BSP aan één of meer BRP's overeenkomstig lid 4, onder d);

f) de eisen betreffende de gegevens en informatie die aan de connecterende TSB en, voor zover relevant, aan de reserveconnecterende DSB moeten worden verstrekt om de verlening van balanceringsdiensten overeenkomstig artikel 154, leden 1 en 8, artikel 158, lid 1, onder e), artikel 158, lid 4, onder b), artikel 161, lid 1, onder f), en artikel 161, lid 4, onder b), van Verordening (EU) 2017/1485 te evalueren;

g) de definitie van een locatie voor elk standaardproduct en elk specifiek product, rekening houdend met lid 5, onder c);

h) de regels voor het bepalen van het volume aan balanceringsenergie dat moet worden verrekend met de BSP, overeenkomstig artikel 45;

i) de regels voor de verrekening van BSP's, overeenkomstig hoofdstukken 2 en 5 van titel V;

j) een maximumperiode voor de voltooiing van de verrekening van balanceringsenergie met een BSP, overeenkomstig artikel 45, voor elke periode voor onbalansverrekening;

k) de gevolgen van de niet-naleving van de voorwaarden die van toepassing zijn op BSP's."

7. Overeenkomstig art 18.7, van de EBGL mag elke connecterende TSB volgende punten opnemen in het voorstel voor de voorwaarden voor BSP's of in de voorwaarden voor BRP's:

“a) de eis dat BSP's informatie verstrekken over ongebruikte opwekkingscapaciteit en andere balanceringshulpbronnen van BSP's, na de gate-sluitingstijd van de day-aheadmarkt en de gate-sluitingstijd van de zoneoverschrijdende intradaymarkt;

b) voor zover gerechtvaardigd, de eis dat BSP's de ongebruikte productiecapaciteit of andere balanceringshulpbronnen aanbieden via balanceringsenergiebiedingen of biedingen voor het geïntegreerde programmeringsproces op de balanceringsmarkten na de gate-sluitingstijd van de day-aheadmarkt, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid voor BSP's om hun balanceringsenergiebiedingen te wijzigen vóór de BE-GCT of de ISP-GCT wegens handel op de intradaymarkt;

c) voor zover gerechtvaardigd, de eis dat BSP's de ongebruikte productiecapaciteit of andere balanceringshulpbronnen aanbieden via balanceringsenergiebiedingen of biedingen voor het geïntegreerde programmeringsproces op de balanceringsmarkten na de gate-sluitingstijd van de zoneoverschrijdende intradaymarkt;

d) specifieke eisen met betrekking tot de positie van BRP's na het day-aheadtijdsbestek om te garanderen dat de som van hun interne en externe commerciële handelsprogramma's gelijk is aan de som van de fysieke opwekkings- en verbruiksplannen, daarbij rekening houdende met de compensatie van elektriciteitsverlies, voor zover relevant;

e) een vrijstelling van de verplichting om informatie bekend te maken over de prijzen in balanceringsenergiebiedingen of balanceringscapaciteitsbiedingen omdat de TSB vreest dat dit tot marktmisbruik kan leiden, zoals bepaald in artikel 12, lid 4;

f) een vrijstelling voor specifieke producten, zoals bepaald in artikel 26, lid 3, onder b), om de prijs van balanceringsenergiebiedingen vooraf vast te leggen in een overeenkomst voor balanceringscapaciteit overeenkomstig artikel 16, lid 6;

g) een aanvraag voor het gebruik van dubbele prijsstelling voor alle onbalansen op basis van de voorwaarden die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 52, lid 2, onder d), punt i), gebaseerd op de methodologie voor de toepassing van dubbele prijsstelling overeenkomstig artikel 52, lid 2, onder d), punt ii).”

8. Aangezien Elia geen centraal dispatchingmodel toepast, vindt artikel 18.8, van de EBGL geen toepassing.

9. Tot slot, artikel 18.9, van de EBGL meldt dat elke TSB erop toe ziet dat alle partijen die in de balanceringsvoorwaarden uiteengezette eisen nakomen binnen zijn programmeringszone(s).

10. Met toepassing van artikel 6.3 van de EBGL heeft de TSB die verantwoordelijk is voor het opstellen van een voorstel voor voorwaarden of methodologieën, of de regulerende instanties die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling daarvan overeenkomstig artikel 5, leden 2, 3 en 4, het recht om te verzoeken de voorwaarden of methodologieën te wijzigen. De voorstellen voor wijzigingen van de voorwaarden of methodologieën worden overeenkomstig de procedure van artikel 10 ter raadpleging voorgelegd en worden goedgekeurd overeenkomstig de in de artikelen 4 en 5 uiteengezette procedure.

1.2. BELGISCH RECHT

11. Voor huidige beslissing zijn volgende bepalingen van het FTR van belang:

“Art. 4, § 1 Met toepassing van artikel 23, § 2, tweede lid, 9°, van de wet van 29 april 1999 en onverminderd Europese netwerkcodes en richtsnoeren, worden onder meer aan de goedkeuring van de commissie onderworpen, volgens de procedure van paragraaf 2, de volgende ontwerpen van typeovereenkomsten, evenals de wijzigingen die eraan worden aangebracht:

4° de overeenkomst(en) voor het aanbieden van balanceringsdiensten bedoeld in boek 6 van deel 5;

Art. 223. Het geheel van ondersteunende diensten omvat volgende diensten:

1° balanceringsdiensten:

a) de frequentiebegrenzingsreserves overeenkomstig Titel 5 van deel IV van de Europese richtsnoeren SOGL;

b) de frequentieherstelreserves, met automatische activering en manuele activering overeenkomstig Titel 6 van deel IV van de Europese richtsnoeren SOGL;

2° de andere ondersteunende diensten:

a) de regeling van de spanning en van het reactief vermogen;

b) het congestiebeheer;

c) de diensten voor herstel waaronder de black-startdienst;

d) de beschermingsdiensten;

3° elke eventuele andere ondersteunende dienst behorend tot een van de twee categorieën van 1° en 2° die door de transmissienetbeheerder kan worden ontwikkeld volgens de bepalingen ter zake van de Europese netwerkcodes en richtsnoeren en betreffende de goedkeuring van de commissie, hetzij in het kader van een harmonisering van de ondersteunende diensten op Europees of nationaal niveau, hetzij in het kader van een behoefte die de transmissienetbeheerder vaststelt om de veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van het net te verzekeren.

Art. 224. Dit boek bepaalt de regels betreffende de inrichting en het gebruik van de balanceringsdiensten, zoals gedefinieerd in artikel 2.3 van de Europese richtsnoeren EBGL, waaronder de balanceringsenergie zoals gedefinieerd in artikel 2.4 van de Europese richtsnoeren EBGL en de balanceringscapaciteit zoals gedefinieerd in artikel 2.5 van de Europese richtsnoeren EBGL.

De transmissienetbeheerder is gehouden de regels van toepassing op de balanceringsdiensten volgens de bepalingen van dit boek, in toepassing van de Europese richtlijnen SOGL en EBGL. Deze regels worden overlegd aan de commissie, dewelke deze goedkeurt.

Art. 225. De aanbieder van balanceringsdiensten stelt aan de transmissienetbeheerder aanbiedingen van balanceringsenergie ter beschikking overeenkomstig aan de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de aanbieders van balanceringsdiensten. Die modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de aanbieders van balanceringsdiensten worden bepaald door de transmissienetbeheerder krachtens artikel 18.1 en 18.5 van de Europese richtsnoeren EBGL en voor goedkeuring voorgelegd aan de commissie overeenkomstig artikel 5.4 van de Europese richtsnoeren EBGL en de artikelen 4, 5 en 6 van dit besluit.

De aanbiedingen van balanceringsenergie kunnen vooraf het voorwerp hebben uitgemaakt van een reservering van capaciteit door de transmissienetbeheerder bij de aanbieder van balanceringsdiensten overeenkomstig de bepalingen in dit boek en volgens de bepalingen beschreven in de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op aanbieders van balanceringsdiensten.

De aanbieder van balanceringsdiensten sluit met de transmissienetbeheerder één of meerdere overeenkomsten voor balanceringsdiensten af waarin hij zich ertoe verbindt om de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op aanbieders van balanceringsdiensten na te leven. Deze overeenkomsten worden eveneens ter goedkeuring voorgelegd aan de commissie.

Art. 226. § 1. De aanbieder van balanceringsdiensten stelt het beschikbare opwaartse of neerwaartse actieve vermogen onder de vorm van aanbiedingen van balanceringsenergie ter beschikking van de transmissienetbeheerder, voor:

1° elke elektriciteitsproductie-eenheid of productiepark in de regelzone bedoeld in artikel 35, § 2, eerste lid, beschouwd als bestaande of nieuwe, overeenkomstig artikel 35, §§ 7 en 8, van het type C of D volgens de classificatie van artikel 35, § 2, derde lid, en waarvan het nominale vermogen voor de toegang tot het net hoger is dan of gelijk is aan 25 MW;

2° elk asynchroon opslagpark in de regelzone, beschouwd als bestaand of nieuw overeenkomstig artikel 35, § 9, en van het type C of D overeenkomstig de classificatie van artikel 35, § 4. § 2. Die verplichting doet geen afbreuk aan het recht voor een aanbieder van balanceringsdiensten om aanbiedingen van balanceringsenergie in te dienen vanuit andere elektriciteitsproductie-eenheden en asynchrone opslagparken dan degene bepaald in paragraaf 1, of vanaf verbruikerseenheden op voorwaarde te beantwoorden aan de vereisten zoals beschreven in de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de aanbieders van balanceringsdiensten en aan de bepalingen van artikel 182 van de Europese richtsnoeren SOGL.

§ 3. De aanbieder van balanceringsdiensten is aangeduid door een betrokken netgebruiker volgens de bepalingen voorzien in de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de aanbieders van balanceringsdiensten. Wanneer er geen enkele aanbieder voor balanceringsdiensten is aangeduid voor de installaties bedoeld in paragraaf 1, dan wordt de betrokken netgebruiker automatisch aanbieder van balanceringsdiensten en krijgt hij de verplichting toegewezen om het beschikbare vermogen ter beschikking te stellen van de transmissienetbeheerder zoals bepaald in paragraaf 1.

Art. 227. De transmissienetbeheerder ziet toe op de beschikbaarheid van en, in voorkomend geval, op de inwerkingstelling van de balanceringsdiensten:

1° volgens objectieve, transparante en niet-discriminerende procedures, die berusten op de marktregels overeenkomstig artikel 4 van de Europese richtsnoeren EBGL; en

2° overeenkomstig de operationele regels voorzien in dit besluit.

Art. 228. [...] § 3. De transmissienetbeheerder overlegt ter goedkeuring, gelijktijdig met het voorstel bedoeld in artikel 6.3, e), van de Europees richtsnoeren SOGL:

1° na openbare raadpleging, de methodologie om voor elk van de balanceringsdiensten de balanceringscapaciteit te bepalen die bij de aanbieders van balanceringsdiensten moet worden gereserveerd binnen de onevenwichtszone volgens een analyse van de optimale levering zoals beschreven in artikel 32.1 van de Europese richtsnoeren EBGL; en

2° indien de periode van aankoop van balanceringscapaciteit gelijk is aan of langer is dan één jaar, het resultaat van de praktische toepassing van de dimensioneringsregels wordt door de transmissienetbeheerder aan de commissie ter goedkeuring voorgelegd. Voor alle andere periodes van aankoop van balanceringscapaciteit, wordt het resultaat van de praktische toepassing van de dimensioneringsregels door de transmissienetbeheerder onmiddellijk door deze laatste aangemeld bij de commissie.

§ 4. De transmissienetbeheerder publiceert hiervan de definitieve versie overeenkomstig artikel 20.

Art. 229. De transmissienetbeheerder koopt bij de aanbieders van balanceringsdiensten de balanceringscapaciteit via een mededingingsprocedure. [...]

Art. 230. § 1. De technische specificaties betreffende de beschikbaarheid van de balanceringscapaciteit en de activering van balanceringsenergie voor elk van de reserves bedoeld in de paragrafen 1 en 2 van artikel 228 worden bepaald in de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de aanbieders van balanceringsdiensten bedoeld in artikel 225.

§ 2. Om die specificaties te bepalen houdt de transmissienetbeheerder met name rekening met de technische vereisten net als met de regels betreffende de levering van die diensten overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de Europese richtsnoeren SOGL.

§ 3. Meer bepaald: [...]

3° de aanbieder van frequentieherstelreserve met manuele activering moet in staat zijn om zijn balanceringsenergie te activeren op vraag van de transmissienetbeheerder.

Art. 231. De aanbieder van balanceringsdiensten bij wie de transmissienetbeheerder balanceringscapaciteit heeft gereserveerd, verbindt zich ertoe om aan die laatste gedurende de volledige periode van reservering of gedurende de periode overeengekomen in hun contract, aanbiedingen aan balanceringsenergie ter beschikking te stellen voor een volume dat hoger dan of gelijk is aan de gereserveerde capaciteit en die, in voorkomend geval, te activeren overeenkomstig artikel 230.

De aanbieder van balanceringsdiensten bij wie de transmissienetbeheerder balanceringscapaciteit heeft gereserveerd, is ertoe gehouden alles in te zetten om dat capaciteitsniveau aan te houden, en onder meer, in geval van volledige of gedeeltelijke niet-beschikbaarheid van de gereserveerde capaciteit, door een overdracht van zijn verplichtingen tot levering van balanceringscapaciteit aan een andere aanbieder van balanceringsdiensten.”

2. ANTECEDENTEN

12. Op 16 april 2020 heeft Elia voor goedkeuring een gewijzigd voorstel van voorwaarden van de aanbieder van balanceringsdiensten of "BSP" (Balancing Service Provider) voor Frequentieherstelreserves met automatische activering (aFRR) bij de CREG ingediend.

13. Op 7 mei 2020 heeft de CREG beslist dit voorstel goed te keuren¹. Deze voorwaarden zouden in werking getreden zijn op 31 augustus 2020, met een eerste veiling voor levering op 2 september 2020. Een herevaluatie door Elia vond plaats op 22 juni 2020 ter aanpassing van de datum van inwerkingtreding naar 28 september 2020 (eerste veiling voor levering op 30 september 2020). Een nieuwe datum werd aan de marktpartijen meegedeeld door Elia, na overleg met de CREG, op 26 juni 2020

14. Op 21 oktober 2021 heeft Elia de CREG geïnformeerd over beschermende maatregelen die zij genomen heeft in het kader van de aFRR veilingen. In haar antwoordbrief van 22 oktober 2021 gaf de CREG aan deze maatregelen te steunen en werd Elia uitgenodigd om zo snel mogelijk een voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR bij de CREG in te dienen voor goedkeuring.

15. Immers, ten gevolge van het biedingsgedrag dat werd waargenomen bij de "per-CCTU" aFRR-capaciteitsveilingen van 18 en 21 oktober en na analyse, hebben Elia en de CREG besloten om een beschermende maatregel toe te passen met het oog op een betere afstemming van het ontwerp van de aFRR-capaciteitsveiling op de marktomstandigheden.

16. Deze beschermende maatregel bestaat uit een afwijking van artikel II.9.1, lid 2, van de artikel II.9.1 en bijlage 7.F van het BSP-contract aFRR: het in de tweede fase van de aFRR-capaciteitveiling (capaciteitsveiling "per-CCTU") aan te kopen volume wordt beperkt tot het totale vooraf geprequalificeerde aFRR-volume dat overeenkomt met de leveringspunten DPpg ("niet-CIPU"). Bijgevolg, wordt alle resterende aFRR-capaciteit aangekocht in de eerste fase van de aFRR-capaciteitsveiling (capaciteitsveiling "all-CCTU").

17. De beschermende maatregel werd toegepast vanaf de leveringsdag van 25 oktober. De resulterende volumeverdeling werd vastgesteld voor de "all-CCTU"-capaciteitsveiling op 23 oktober en in de "per-CCTU"-capaciteitsveiling op 24 oktober.

18. Dit voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR heeft tot doel de beschermende maatregel op te nemen in de T&C BSP aFRR.

19. Per mail van 12 februari 2021 heeft Elia bij de CREG ingediend voor goedkeuring een voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR. Volgende bijlagen zijn aan de brief gevoegd:

- Het voorstel van T&C BSP aFRR in het Frans, Nederlands en Engels (bijlage 1 van huidige beslissing);
- Het consultatieverslag met inbegrip van alle individuele commentaren (bijlage 2 van huidige beslissing).

---

¹ Beslissing(B)2061 van 7 mei 2020 inzake de aanvraag tot goedkeuring van een voorstel van voorwaarden voor de aanbieder van balanceringsdiensten of "BSP" (Balancing Service Provider) voor Frequentieherstelreserves met automatische activering (aFRR)

20. Per brief van 16 februari 2020 heeft de CREG met toepassing artikel 22 van het FTR aan de Algemene Directie Energie het recht geboden om advies te verstrekken over het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR (bijlage 3 van huidige beslissing).

21. De Algemene Directie Energie heeft uiterlijk op 3 maart 2021 haar voornemen tot het uitbrengen van een advies niet gemeld aan de CREG en dus wordt zij verondersteld geen advies uit te brengen.

3. CONSULTATIE

22. Elia heeft een openbare raadplegingen georganiseerd van 6 november tot 6 december 2021 betreffende het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR in de context van de hoge prijzen die tijdens sommige aFRR-capaciteitsveilingen zijn waargenomen..

23. Elia heeft 6 niet-vertrouwelijke reacties ontvangen op de openbare raadpleging, te weten van:

- Centrica Business Solutions, (hierna: "CBS")
- Febeg
- Febeliec
- Flexcity
- RWE Supply & Trading, (hierna: "RWEST")
- Next Kraftwerke
- Rent-a-Port Green Energy en SRIW Environnement, (hierna: "RAP-Green en SRIW").

24. Elia heeft geen vertrouwelijke reacties ontvangen op de openbare raadpleging.

25. De originele antwoorden betreffende het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR zijn in het consultatieverslag opgenomen.

26. In het consultatieverslag van 1 februari 2021 zijn de ontvangen reacties samengevoegd en worden de redenen vermeld waarom de tijdens de raadpleging geuite standpunten al dan niet in overweging zijn genomen door Elia. Elia heeft deze reacties geanalyseerd en verwerkt in het voorstel tot wijziging van T&C BSP aFRR.

27. De CREG zal hieronder enkel de reacties van de marktactoren en van het antwoord van Elia bespreken wanneer de CREG hierop opmerkingen heeft en/of het hiermee niet eens is.

28. Alle belanghebbenden formuleerden dat het voorgestelde marktontwerp voor de inkoop van aFRR-balanceringscapaciteit fundamenteel verbeterd dient te worden. De geïdentificeerde knelpunten en voorgestelde verbeteringen worden niet behandeld in deze beslissing. Aangezien de toevoeging van een beperking op de volumes die aangekocht worden in de "per-CCTU"-veiling enkel als kortetermijnoplossing aanzien kan worden, vraagt de CREG aan Elia om alle opmerkingen van belanghebbenden betreffende een evolutie van het marktontwerp voor de inkoop van aFRR-balanceringscapaciteit (hierna: de aFRR-capaciteitsveilingen) verder te behandelen in de eerste helft van 2021, en dit in samenspraak met de markt, met oog op het bekomen van een structureel verbeterd marktontwerp.

29. De openbare raadpleging georganiseerd door Elia van 6 november tot 6 december 2021 wordt door de CREG als een effectieve openbare raadpleging beschouwd aangezien deze raadpleging op de website van Elia heeft plaats gevonden, gemakkelijk toegankelijk was vanuit de startpagina van deze website en voldoende gedocumenteerd werd. Bovendien werd er door Elia onverwijld een mailing gestuurd aan alle op hun website geregistreerde personen.

30. De duur van de openbare raadpleging bedroeg 1 maand. Rekening houdende met de aard van de voorgestelde wijzigingen en de vooropgestelde timing is de CREG van oordeel dat de duur van de consultatie voldoende lang was.

31. Artikel 40.2 van het reglement van orde van het directiecomité van de CREG bepaalt dat, indien de betrokken TSB al een effectieve openbare raadpleging heeft georganiseerd, de CREG geen openbare raadpleging moet organiseren over huidige beslissing.

4. ANALYSE EN BEOORDELING VAN HET VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE T&C BSP AFRR

4.1. ARTIKELEN 36 EN 39 VAN DE E&R NC

32. Verwijzend naar paragraaf 3 van huidige beslissing, zal de CREG samen met Elia overleg plegen hoe regels voor de opschorting en herneming van marktactiviteiten overeenkomstig artikel 36 van de E&R NC en de regels voor verrekening in geval van marktopschorting overeenkomstig art 39, van de E&R NC geïntegreerd of opgenomen kunnen worden in het BSP-contract.

33. Op datum van 19 september 2019 heeft de CREG bij beslissing (B)1941 het voorstel van Elia betreffende de regels voor de opschorting en het herstel van marktactiviteiten en de specifieke regels voor onbalansverrekening en verrekening van balanceringsenergie in het geval van opschorting van marktactiviteiten, afgekeurd. Elia dient een aangepast voorstel ter goedkeuring in te dienen, na openbare marktraadpleging, dat rekening houdt met de opmerkingen van de CREG in de voornoemde beslissing.

4.2. OVEREENSTEMMING MET DE ARTIKELEN 18(4), 18(5) EN 18(7) VAN DE EBGL

4.2.1. Artikel 18(4) van de EBGL

34. Artikel 18(4), a), van de EBGL bepaalt dat de voorwaarden voor BSP's redelijke en gerechtvaardigde eisen voor het aanbieden van balanceringsdiensten bevatten. Dit algemeen principe zal de CREG toepassen op het geheel van het BSP-contract voor aFRR.

35. Het voorstel is in overeenstemming met de inhoud van dit artikel.

4.3. OVERWEGINGEN

36. De CREG heeft geen opmerkingen en keurt bijgevolg de overwegingen goed.

4.4. ARTIKEL 2: IMPLEMENTATIEPLAN

37. De CREG stelt een typefout vast in alle taalversies van de T&C BSP aFRR, zijnde "all-CTTU"-capaciteitsveiling moet "all-CCTU"-capaciteitsveiling zijn. De CREG nodigt Elia uit om deze typefout te verbeteren voor de inwerkingtreding van het voorstel tot wijziging van de T&C BSP aFRR.

38. De CREG heeft verder geen opmerkingen en keurt bijgevolg het implementatieplan goed.

4.5. ARTIKEL II.1: DEFINITIES

39. De CREG heeft met betrekking tot de toegevoegde definitie 36 Cap Aanpassingsvariabele of 'CAV' geen opmerkingen en keurt bijgevolg deze definitie goed.

4.6. ARTIKEL II.9: AANKOOP VAN AFRR-CAPACITEIT

40. De CREG heeft geen opmerkingen betreffende het toegevoegd artikel II.9.10 en keurt bijgevolg artikel II.9.10 goed.

4.7. BIJLAGE 7.F: VOLUMEVERDELING TUSSEN 'ALL-CCTU'- EN 'PER-CCTU'-CAPACITEITSVEILINGEN

41. Elia stelt als wijziging voor dat de beschermende maatregel het maximaal volume bepaalt dat zal aangekocht worden via de "per-CCTU"-veilingen. De beschermende maatregel is van toepassing voor de aankoop van opwaartse balanceringscapaciteit. Een analoge beschermende maatregel is van toepassing voor de aankoop van neerwaartse balanceringscapaciteit. De standaardwaarde van de beschermende maatregel per richting wordt bepaald door de geprekwalificeerde aFRR-capaciteit via DP_{PG}-Leveringspunten. Per richting wordt een parameter "CAV" toegepast om variabiliteit toe te laten bij de bepaling van de waarde van de beschermende maatregel. Enkel indien de waarde van de beschermende maatregel hoger is dan 10 MW, wordt minimaal 10 MW aangekocht via de "per-CCTU"-veiling.

42. De CREG is van mening dat het toevoegen van variabiliteit bij toepassing van de beschermende maatregel onmisbaar is voor de goede functionering van de markt. Immers, de toepassing van de beschermende maatregel zonder variabiliteit zou enkel toegang tot de markt toelaten aan aFRR-balanceringscapaciteit afkomstig van DP_{PG}-Leveringspunten. Om geen toetredingsbarrière op te werpen voor aFRR-balanceringscapaciteit afkomstig van DP_{SU}-Leveringspunten, moet de beschermende maatregel rekening houden met deze beschikbare capaciteiten. De variabiliteit biedt een mogelijkheid om het maximaal aan te kopen volume in de "per-CCTU"-veiling, opgelegd door de beschermende maatregel, te relaxeren.

43. De CREG is niettemin van mening dat een toegang tot de markt niet mag leiden tot een disproportionele stijging van de kosten voor aankoop van aFRR-balanceringscapaciteit. Immers, het aankopen van aFRR-capaciteit in één enkele "per-CCTU"-veiling leidt tot de verplichte aankoop door Elia van eenzelfde volume aan aFRR-capaciteit in de andere "per-CCTU"-veilingen. Bij tekorten in deze andere "per-CCTU"-veilingen bestaat de kans dat Elia verplicht wordt volumes aan te kopen in de "per-CCTU"-veilingen die aan kostenreflectievere² prijzen aangekocht konden worden in de "all-CCTU"-veilingen. Het risico van beperkt aangeboden volumes binnen één of meerdere "per-CCTU"-veilingen en het verschil in kosten voor aankoop van dit tekort aan aFRR-balanceringscapaciteit in de "per-CCTU"-veilingen ten opzichte van een aankoop van eenzelfde volume van aFRR-balanceringscapaciteit in de "all-CCTU"-veiling moet ingeschat worden om een afwijking van de beschermende maatregel te rechtvaardigen.

---

² In het bijzonder verwijst de CREG naar punt 6.4.1 (i) van de 5de ACER Guidance betreffende de toepassing van REMIT, <https://acer.europa.eu/en/remi/Documents/5th-Edition-ACER-Guidance-updated.pdf> [online]

44. Een variabele beschermende maatregel laat toe om gericht in te spelen op werkelijke evoluties in de markt en om sneller te anticiperen of te reageren op gewijzigde marktsituaties. Elia stelt voor om op eigen initiatief of na verzoek van de CREG een analyse over de impact van een aanpassing van de beschermende maatregel uit te voeren. De CREG is van mening dat deze analyse als doel heeft te evalueren in welke mate Elia een gelijke aFRR-nood kan aankopen in alle “per-CCTU”-veilingen via de (te verwachten) aangeboden aFRR-balanceringscapaciteit in elke “per-CCTU”-veiling, en welk risico aanwezig is waarbij eventuele tekorten gecompenseerd moeten worden door de aankoop van aFRR-balanceringscapaciteit die kostenreflectiever aangeboden zou geweest zijn in de “all-CCTU”-veiling.

45. De CREG is van mening dat deze analyse ook uitgevoerd moet worden indien de beschikbaarheid van aFRR-balanceringscapaciteit afkomstig van DP_{PG}-Leveringspunten varieert over de “per-CCTU”-veilingen, met oog op een eventuele verstrenging van de beschermende maatregel.

46. De CREG vraagt tot slot aan Elia om op korte termijn de beschermende maatregel te vervangen door een structurele oplossing die ofwel toelaat aan marktactoren om aFRR-balanceringscapaciteit kostenreflectief in te bieden in de “per-CCTU”-veilingen, of die de kost van aankoop van aFRR-balanceringscapaciteit in elke “per-CCTU”-veiling afweegt ten opzichte van de kost van aankoop van eenzelfde aFRR-balanceringscapaciteit in de “all-CCTU”-veiling.

5. AANVULLENDE OVERWEGINGEN

47. De CREG begrijpt dat de voorgestelde wijziging van de T&C BSP aFRR een oplossing is van een acuut probleem geobserveerd in oktober 2020. Al beperkt de CREG zich tot een herhaling van de aanpassingen zoals gevraagd in beslissing 2061 van 7 mei 2020 en verwacht tegen de volgende wijziging van de T&C BSP aFRR:

- a. Elia heeft zich in haar antwoord op de opmerkingen betreffende capaciteitsveilingen ertoe verbonden het gedrag van marktspelers te monitoren bij de samenstelling van hun biedingen in de capaciteitsveilingen en te analyseren in welke mate ongepast gedrag een herziening van het voorgestelde design vereist;
- b. Elia heeft zich in haar antwoord op de opmerkingen betreffende de kenmerken van energiebiedingen ertoe verbonden om (i) de combineerbaarheid van DP_{su} Leveringspunten met andere Leveringspunten voor de levering van de aFRR-dienst, (ii) de combineerbaarheid van levering van meerdere balanceringsdiensten met eenzelfde leveringspunt DP_{pg} en (iii) de combineerbaarheid van meerdere biedingen voor eenzelfde Leveringspunt, te analyseren. Met de conclusies van deze wijziging zou rekening gehouden worden bij de volgende wijziging van het design;
- c. Elia heeft zich in haar antwoord ertoe verbonden om de situaties die aanleiding kunnen geven tot hoge gradiënten van het door Elia vereiste vermogen bij een wijziging van een kwartier, te analyseren, en meer bepaald de impact ervan op penaliteiten voor de BSP;
- d. Elia heeft zich in haar antwoord op de opmerkingen betreffende de normalisatie in de berekening van de kwaliteitsfactor van de baseline, namelijk dat deze minder relevant zou zijn voor opslag (baseline dicht bij nul) en dat deze grote activa met beperkte flexibiliteit bevoorreed, ertoe verbonden om de performantie ervan te analyseren na een eerste ervaring met de toepassing ervan;
- e. Elia heeft zich in haar antwoord op een mogelijke re-design van het sanctiesysteem ertoe verbonden om dit te analyseren voor alle balanceringsproducten (FCR, aFRR en mFRR).

48. De CREG werkt sinds 2015 aan de ontwikkeling van een vergoedingsmechanisme voor de schaarste dat aangepast is aan België en aan de Europese context. Deze werkzaamheden hebben het mogelijk gemaakt aan te tonen dat de voorgestelde aanpak gegrond was; het mechanisme voor de tarificatie van de schaarste (scarcity pricing) treedt pas in werking tijdens een periode van schaarste, en om het design van het mechanisme voor België te definiëren dat o.a. de oprichting van reservemarkten voor realtimebalancerings en scarcity adders voor energie en reserves zou omvatten.

49. De toepassing van een scarcity adder op BSPs (en niet enkel op BRPs) laat een beter remuneratie toe van de dienst die ze aanleveren, vooral tijdens perioden van schaarste. Het opzetten van twee markten voor balanceringscapaciteit in reële tijd voor (één voor aFRR en één voor mFRR) garandeert een betere valorisatie van balanceringscapaciteit die aangeboden wordt in de day-ahead balanceringsmarkt dankzij de terugverspreiding (back-propagation) van de verwachte waarde van de scarcity adders.

50. In de loop van 2020 hebben de uitgevoerde werkzaamheden het mogelijk gemaakt de doeltreffendheid van het voorgestelde design en de impact ervan op naburige markten te rechtvaardigen.

51. De CREG zal in de loop van het tweede kwartaal van 2021 een studie over dit mechanisme publiceren waarin het voor implementatie voorgestelde mechanisme zal worden beschreven en verantwoord en waarin de impact ervan op de "missing money" zal worden gekwantificeerd. Er zal ook een uitvoeringsplan worden voorgesteld. Om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de marktspelers, zal de CREG een specifieke workshop over dit onderwerp organiseren. Vervolgens kan de CREG aan Elia vragen om de T&C BSP aFRR aan te passen.

6. BESLISSING

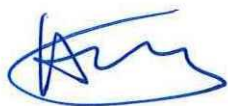
Met toepassing van de artikelen 5.4 (c) en 6.3, van de Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van de richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing, keurt de CREG, het voorstel van Elia Transmission Belgium NV tot wijziging van de voorwaarden van het BSP-contract voor aFRR goed.

De implementatiedatum van de goedgekeurde voorwaarden van het BSP-contract voor aFRR is vastgesteld op 29 april 2021 met eerste "per-CCTU"-veilingen voor levering op 30 april 2021 en een eerste "all-CCTU"-veiling voor levering op 1 mei 2021.

Betreffende de opmerkingen gemaakt door de CREG in paragraaf 28 en deel 5 van deze beslissing, nodigt de CREG Elia uit om hieraan een gevolg te geven in de eerstkomende wijziging van T&C BSP aFRR.

***

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het directiecomité

BIJLAGE 1

**Voorstel tot wijziging van T&C BSP aFRR in het Frans, Nederlands en Engels –
versie 10 februari 2021**

BIJLAGE 2

**Consultatieverslag, niet-vertrouwelijke versie met inbegrip van alle
individuele commentaren, in het Engels – versie 1 februari 2021**

BIJLAGE 3

Brief CREG aan Algemene Directie Energie – 16 februari 2021